

CAND. MERC.AUD./CAND. MERC. STUDERENDE

Vintereksamen 2014-2015

Reeksamen

Skriftlig prøve i: 4620620039 Selskabsret

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle

Opgave

Industristøvsugeren A/S producerede – som navnet angiver – industristøvsugere. Selskabet havde to ejere, Asger og Børge, som hver ejede 50 % af selskabskapitalen, som var på 500.000 kr. Selskabet havde en bestyrelse bestående af advokat Nielsen, som var formand, Asgers far og Børges bror. Selskabet havde et kvalitetsprodukt og havde klaret sig pænt siden stiftelsen i 2009. De havde haft en tilbageholdende udbyttepolitik og havde således frie reserver i form af overført overskud fra tidligere år på 600.000 kr. Markedskursen var af selskabets revisor vurderet til 125.

Børge og Asger var ansat henholdsvis som direktør og produktudvikler, og de diskuterede løbende selskabets udvikling. I starten af 2014 blev de uenige om, hvorvidt de skulle satse mere på produktudvikling (innovation) eller blot satse på deres kerneprodukt. På grund af uoverensstemmelserne mellem Asger og Børge blev de enige om, at en af dem skulle forlade selskabet, og Asger indvilligede i, at det blev ham, da den oprindelige forretningsidé var Børges.

Vedtægterne indeholdt følgende bestemmelse:

”Ved overgang af aktier har de øvrige aktionærer forkøbsret i forhold til deres besiddelse af aktier i selskabet, til den kurs der bevisligt kan opnås fra en seriøs tilbudsgiver uden for aktionærernes kreds. Forkøbsretten skal gøres skriftligt gældende inden fire uger fra tilbuddets modtagelse.”

Ejerbeviset indeholdt ligeledes en passus om, at der fandtes en omsættelighedsbegrænsning i form af en forkøbsret. Aktierne var navneaktier, og det fremgik af vedtægterne, at der ikke var tale om omsætningspapirer.

Børge meddelte allerede fra starten, at hans økonomiske situation gjorde, at han ikke kunne erhverve aktierne til markedskursen på grund af en stram privatøkonomi, og at Asger derfor måtte finde en anden køber.

Det viste sig ikke at være muligt at finde en køber, hvorfor de derfor begyndte at overveje andre løsningsmodeller. De diskuterede bl.a. muligheden for at lade selskabet opkøbe aktierne, men var i tvivl om

hvorvidt dette var lovligt. For at være sikre på ikke at gøre noget forkert, skrev de en mail til en jurist, de kendte, for at høre om det var lovligt at lade selskabet købe Asgers aktier.

1. Tag begrundet stilling til Asger og Børge spørgsmål.

Efter de havde sendt mailen, nævnte Børge for Asger, at et andet alternativ, de kunne overveje, var at tage konsekvensen af, at det var vanskeligt at sælge aktierne og i stedet likvidere selskabet. Asger ville jo gerne ud, og Børge svarede, at hvis det skulle være, så kunne de lige så godt få det gjort så hurtigt som muligt. De ringede derfor til bestyrelsesformanden, advokat Nielsen, som sagde, at hvis det var det, de ville, måtte de hellere se at få indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling, som så kunne træffe beslutningen om likvidation. Asger og Børge mente, at der ikke var nogen grund til at skulle vente de fire uger, der ifølge vedtægerne var fristen for indkaldelsen af generalforsamlingen, når de nu var enige om, at det var det, de ville. Børge var på vej på en miniferie med konen, og de foreslog derfor advokat Nielsen, at hvis det var muligt, ville de træffe beslutningen, så snart Børge var tilbage efter weekenden. Asger og Birger var dog enige om, at Asger kunne fortsætte sin søgen efter en køber, mens Børge var væk. Det ville være synd at likvidere selskabet, hvis der ikke var grund til det.

2. Tag begrundet stilling til, om Asger og Børge har mulighed for at træffe beslutningen uden en formel indkaldelse af generalforsamlingen.

Dagen efter, at de havde skrevet mailen til advokaten, kom Asgers tidligere studiekammerat, Dan, på besøg. Han havde en drøm om at blive selvstændig. Han ville gerne købe aktieposten, men kunne kun rejse en finansiering på 250.000 kr. Asger var glad for, at de ikke behøvede at likvidere selskabet og han accepterede tilbuddet. Han skrev herefter en mail til Børge og forklarede, at han havde solgt til Dan.

Et par dage efter, at Asger havde solgt aktierne til Dan, kom Børge hjem fra ferien. Her opdagede han, at han om lørdagen havde vundet en halv million kroner i lotto. Han ringede derfor straks til Asger og sagde, at han gerne ville købe Asgers aktier til kurs 125, så de kunne undgå en likvidation. Asger spurgte, om han ikke havde set mailen, for han havde allerede havde solgt aktierne til Dan. Børge havde ikke set den, fordi han havde været væk, men meddelte Asger, at han ifølge forkøbsretsklausulen havde "førsteret" til aktierne, og Asger skulle derfor have tilbudt ham dem først. Asger mente ikke, Børge havde ret, da han jo havde sagt, at han ikke ville købe aktierne.

3. Tag begrundet stilling til, om Børge eller Asger har ret.

Dan, der frygtede, at hans start som selvstændig ville blive konfliktfyldt på grund af striden omkring hans aktieerhvervelse, besluttede at "ret eller ej", ville han lade Børge købe aktieposten.

Da Børge fortalte sin kone, at uoverensstemmelserne nu var bilagt, og han ville få mulighed for at købe aktierne, opstod der en ægteskabelig krise, da hans kone var sur over, at han ville bruge præmien på køb af aktierne. Hun havde glædet sig til en ferie til Bali, en ny bil og en pels. Børge, der var meget forelsket i sin noget yngre og meget smukke kone, begyndte derfor at overveje, om der kunne findes en måde, hvor virksomheden kunne bidrage til finansieringen af købet. Hans kammerat, Hans, der var finansieringsmand,

foreslog, at han lånte pengene i selskabet på markedsvilkår, da renten var så lav. Det ville sikre ham likviditet til at opfylde konens ønsker, og hans senere indtægter fra virksomheden kunne så dække afdragene. Alternativt foreslog han, at Børge lånte pengene i banken, men lod selskabet stille sikkerhed for lånet for at sikre en lav rente.

4. Tag begrundet stilling til lovligheden af Hans' to modeller:

- a. Optagelse af lån på markedsvilkår hos selskabet?**
- b. Lade selskabet stille sikkerhed for et banklån?**

Efter at være blevet eneejer varetog Børge både jobbet som direktør og som produktudvikler. I sensommeren 2014 besluttede Børge at investere mere målrettet i innovation. Det ville koste et større beløb, som hverken virksomheden eller Børge havde. Hans kammerat, Viggo, som havde solgt sin virksomhed, ville gerne investere 2 mio. kr. og var indstillet på at være passiv kapitalinvestor med en begrænset stemmeret i forholdet 1:5. Til gengæld ville Viggo have fortrinsret til overskuddet, indtil hans investering var forrentet med 5 %. Børge og Viggo havde en snak om, hvorvidt det kunne lade sig gøre og i givet fald hvordan. Viggo nævnte også, at det ville øge hans motivation til at investere, hvis Børge skriftligt ville forpligte sig til, at selskabet ville udbetale mindst 75 % af overskuddet i de år, hvor årsregnskabet endte med et overskud.

5. Overvej om og i givet fald hvordan Børge og Viggo kan sikre, at Viggo får fortrinsret til overskuddet.

6. Tag begrundet stilling til, om Børge og Viggo kan aftale, at selskabet forpligtes til at udbetale en del af overskuddet.

Viggo var helt med på at have begrænset sin stemmeret, men han ville til gengæld være sikker på, at han ikke mod sin vilje helt fik frataget stemmeretten på et senere tidspunkt. Han ringede derfor til sin advokat for at høre, om selskabsloven beskyttede ham mod det.

7. Tag stilling til Viggos spørgsmål.

Forud for den årlige generalforsamling havde Viggo flere gange over for nogle af sine og Børges fælles venner givet udtryk for, at han forventede et pænt overskud i selskabet, da det var hans opfattelse, at det var gået rigtig godt det seneste år. Han havde også ladet dem forstå, at han syntes, at købet af aktierne var en virkelig god investering, for som han sagde, så "knoklede Børge røven ud af bukserne, men det var Viggo, der kunne skumme fløden i form af overskuddet." Hver gang Børge var sammen med vennerne, drillede de ham derfor med, at det vist var ham, der havde trukket det korteste strå.

Til generalforsamlingen havde bestyrelsen stillet forslag om, at 10 % af årets overskud skulle udbetales som udbytte. Da dagen kom, sagde Børge til Viggo inden mødet begyndte, at han ville stemme imod – mest bare for at drille Viggo – og at Viggo ikke skulle regne med, at han i de første mange år ville stemme for en udbyttebetaling. Han tilføjede, at det måske kunne lære ham ikke at være så kæphøj. Da punktet kom til

afstemning, sagde Børge, at han ville stemme imod, fordi det var i overensstemmelse med selskabets faste tilbageholdne udbyttepolitik, og han mente, at det var bedst for virksomheden med en bedre økonomisk polstring.

Viggo tog det meget roligt og sagde, at det kunne han ikke, fordi Børge ikke havde stemmer nok til at nedstemme forslaget, og selv hvis han kunne, var det chikane, og han måtte ikke misbruge sin stemmeret til at genere Viggo. Desuden, tilføjede Viggo, hvis det skulle vise sig, at Børge havde tilstrækkeligt med stemmer, og han holdt fast i sin beslutning om at stemme imod, ville Viggo lægge sag an med påstand om, at generalforsamlingens beslutning var ugyldig. Dertil svarede Børge, at det kunne Viggo ikke, for den slags beslutninger skulle træffes af generalforsamlingen, og det ville Børge modsætte sig.

- 8. Vil Børge kunne blokere forslaget om udbyttebetaling? Du skal begrunde dit svar.**

- 9. Tag begrundet stilling til, om Viggo har ret i, at Børge ikke må stemme imod en beslutning med det formål at genere Viggo.**

- 10. Tag begrundet stilling til, om Børge har ret i, at det er generalforsamlingen, der skal træffe beslutning om at lægge sag vedrørende en påstået ugyldig generalforsamlingsbeslutning.**